

Skolminnen

Av Rose-Marie Söderqvist

Det är märkligt hur händelser i barndomen kan leva kvar medan nutida händelser faller i glömska. Hösten 1935 började jag i småskolan klasserna 1 – 2. Mellanskolan bestod av 3:e och 4:e klass och i storskolan huserade 5:e och 6:e klass. Det var trögolvt överallt.

Första skriv-för-söket.

*Nu skall Klara lära skriva.
Fint och vackert skall det bli;
sidan, ren som markens driva,
från var plump skall hållas fri!*

Ur Barnens första läsebok av Sofi Almqvist
1906.

Skolbänkarna bestod av bord och stol sammansatta med ett litet golvt. Stolen gick inte att flytta.

Längst fram på skolbänken fanns det ett lock med plats för pennor inunder. Bredvid pennorna skulle bläckflaskan stå.

Man doppade bläckpennan i flaskan, lyfte försiktigt upp och skrev några bokstäver tills bläcket tog slut och doppade igen. Det gällde att inte få bläcket att plumpa sig. Bläckplumpar, ja, så sa vi i alla fall. Sedan använde man läskapper att torka bläcket med. Läskapper är ett ord som nästan fallit ur minnet. Det var länge sedan man använde sådant.

För att återgå till skolbänken. Bänklöcket lutade litet och det var en behaglig ställning att sitta så. Vi satt två och två i rader med en gång emellan. När vi skulle svara på en fråga eller ville något, räckte vi upp en hand, klev ur bänken och svarade. Tror aldrig att vi sade något sittande i bänken.

På rasterna hann vi inte göra så mycket, besökte kanske utedasset eller lekte kull, spelade fotboll eller handboll. Middagsrasten var lite längre. Då åt vi våra medhavda matsäckar ute i omklädningsrummet. När vi ätit våra smörgåsar och druckit mjölken ur glasflaskan, sprang vi ut på skolgården. Vi hade alltid något att göra, hoppa hage, hoppa rep eller bolla.

Mitt hem var en mindre lantgård. Jag hade ca 5 km till skolan, det var att traska och gå fram och tillbaka dagligen. När jag började 4:e klass fick jag en cykel, som alla ville bli skjutsade av. Jag minns att i slutet av september fick vi skördelov eller potatislov. För min del gällde det att plocka potatis.

Det sägs ofta att vi inte fick vara barn på den tiden, men visst var vi det. Med respekt och ödmjukhet tänker jag tillbaka på den tidens levnadsförhållanden. Om arbete, försörjning, aktiviteter, om kristiden, den blåblommiga sommarklänningen och mycket annat.

Nästa gång jag kom i kontakt med skolans värld blev som förälder. Förändringarna i klassrummet var inte så stora, bara modernare bänkar och ljusare väggar och golv.

Nu är det dags för barnbarnen. Visserligen har dom gått några år. Den riktiga klasskänslan försvinner nog. Redan i lekis började siffror och bokstäver lekas fram utan tvång. Dessutom har de flesta barn tillgång till dator. Barnbarnen sitter nu hemma med CD-skivor till datorn, där man kan via sagor lära sig både att läsa och skriva.

Det känns väldigt avlägset och längesedan att tänka tillbaka på bläckflaskan i skolbänken och smörgåsarna med mjölkflaskan i omklädningsrummet.